

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

EUROOPAN UNIONIN POLIITTINEN KEHITYS

Teija Tiilikainen

8.11.2006

Hallintotuomioistuinpäivä

Eurooppa-tutkimuksen verkosto

EU:N POLIITTISET HAASTEET 2000-LUVULLE TULTAESSA

- päätöksenteon /lainsäädäntöjärjestelmän toimivuus laajentuvassa EU:ssa
- demokraattisen legitimitietin ongelmat
- ongelmat EU:n kyvyssä vastata globalisaation aiheuttamiin haasteisiin kansainvälisessä taloudessa ja politiikassa

INTEGRAATION PAINOPISTEINÄ OLEVAT POLITIIKKA-ALAT

- oikeus- ja sisäasiat

rikosoikeusyhteistyö

yhteinen maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka

poliisiyhteistyö

- yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

sotilaallinen ja siviilikriisinhallinta

puolustusmateriaaliyhteistyö

- EU:n taloudellisen aseman ja kilpailukyvyn kehittäminen

palveludirektiivi

Lissabonin strategia

EUROOPAN PERUSTUSLAISTA TEHTY SOPIMUS VASTAUKSENA HAASTEISIIN

- perustuslakisopimus uudistaa unionin sopimusjärjestelmän: kuitenkin valtiosopimus ja unionin toimivallan luonne erityistoimivaltana säilyy
- lujittaa unionin demokraattisuutta Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien roolia vahvistamalla laajentaa avoimuusperiaatteen soveltamisalaa antaa kansalaisille oikeuden tehdä komissiolle ehdotuksia uudeksi lainsäädännöksi
- tehostaa päätöksentekoa lisäämällä enemmistöpäätösten määrää ja selkeyttämällä unionin oikeudellisia instrumentteja sekä päätösten valmistelua & toimeenpanoa

KANSALAISET VASTUSTAVAT INTEGRAATION NOPEAA KEHITYSTÄ

- Ranskan ja Hollannin kansanäänestyksissä v. 2005 enemmistö vastustaa EU:n perustuslakia

15 jäsenmaata ratifioinut (Suomi ratifioi joulukuussa ?)

- vaihtoehdot sopimuksen tarkoitusperiin vastaamiseksi:

perustuslakisopimuksen voimaansaattamisen jatkaminen
pienin muutoksin (D: Merkel)

vain 'keskeiset muutokset' sisältävä minisopimus (FR:
Sarkozy ja IT: D'Alema)

EU:n tulosten parantaminen keskeisillä aloilla (UK: Blair)

KANSALAISET VASTUSTAVAT INTEGRAATION NOPEAA KEHITYSTÄ

- kansalaisten odotukset osin ristiriidassa EU:n toimivaltojen kanssa:

EU:lta odotetaan enemmän työllisyyden parantamisen ja sosiaalisten oikeuksien alalla (myös rikollisuuden torjunta ja ulko- ja turvallisuuspolitiikka)

EU:n laajentumista vastustetaan

- EU:n vastaisten puolueiden vaalimenestys ei tuntuvassa kasvussa jäsenmaissa

EU:ta vastustavia puolueita hallituksessa uusissa

jäsenmaissa, joissa kuitenkin EU:n kannatus vahvaa

EU:N POLIITTISET HAASTEET

- EU:n laajentuminen edellyttäisi unionilta parempaa kykyä sovittaa rakenteitaan uuteen tilanteeseen
- sopimusmuutokset edellyttävät jäsenmaiden yksimielisyyttä = vaikeutuvat kaiken aikaa
- EU:n kehittymätön demokraattinen järjestelmä ei luo edellytyksiä kansalaisten luottamukselle unionia kohtaan
- järjestelmän perusongelmana se, että poliittinen vastuu toteutuu vain jäsenvaltioiden tasolla = jäsenmaiden poliittiset kalenterit määräävät uudistusten tahdin